

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja

Druk nr 4139

SPRAWOZDANIE

KOMISJI POLITYKI SPOŁECZNEJ I RODZINY

**o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy
o emeryturach i rentach z Funduszu
Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy o
systemie ubezpieczeń społecznych (druk nr
3772).**

Marszałek Sejmu, zgodnie z art. 37 ust. 1 i art. 40 ust. 1 Regulaminu Sejmu – po zasięgnięciu opinii Prezydium Sejmu – skierował w dniu 1 marca 2005 r. powyższy projekt ustawy do Komisji Polityki Społecznej i Rodziny do pierwszego czytania.

Komisja Polityki Społecznej i Rodziny po przeprowadzeniu pierwszego czytania oraz rozpatrzeniu tego projektu ustawy na posiedzeniach w dniach 9 marca i 14 czerwca 2005 r.

wnosi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy załączony projekt ustawy.

Komisja – zgodnie z art. 43 ust. 3 Regulaminu Sejmu – przedstawia na żądanie wnioskodawcy, następujące wnioski mniejszości:

w art. 1:

1) po zmianie 13 dodać nową zmianę w brzmieniu:

„...”) w art. 130 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Osobie odbywającej karę pozbawienia wolności, karę aresztu wojskowego albo karę aresztu za wykroczenie oraz osobie tymczasowo aresztowanej, świadczenia wypłaca się za pośrednictwem osób prawnych prowadzących działalność w zakresie doręczania świadczeń:

1) pod adresem zakładu karnego lub aresztu;

2) na wniosek tej osoby - na jej rachunek w banku lub w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, albo osobie wskazanej przez tę osobę, po uprzednim pouczeniu o okolicznościach, o których mowa w art. 138 ust. 2 pkt 1.”;

- poseł T.Cymański

2) po zmianie 13 dodać nową zmianę w brzmieniu:

„...) w art. 131 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. W przypadku pobytu sieroty zupełnej w zakładzie specjalnym, w domu dziecka lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej rentę rodzinną wraz z dodatkiem dla sieroty zupełnej wpłaca się na rachunek oszczędnościowy w banku lub w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, wskazanym przez kierownika placówki lub opiekuna ustanowionego przez sąd.”;

- poseł T.Cymański

Warszawa, dnia 14 czerwca 2005 r.

Sprawozdawca

Przewodnicząca Komisji

/-/ Elżbieta Szparaga

/-/ Anna Bańkowska

USTAWA

z dnia 2005 r.

o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych

Art. 1.

W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 13:

a) w ust. 1 zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:

„Przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się”;

b) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Niezdolność do pracy orzeka się na okres nie dłuższy niż 5 lat, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Niezdolność do pracy orzeka się na okres dłuższy niż 5 lat, jeżeli według wiedzy medycznej nie ma rokowań odzyskania zdolności do pracy przed upływem tego okresu.”;

c) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Jeżeli osobie uprawnionej do renty z tytułu niezdolności do pracy przez okres co najmniej ostatnich 5 lat poprzedzających dzień badania lekarskiego brakuje mniej niż 5 lat do osiągnięcia wieku emerytalnego, określonego w art. 24 ust. 1, w przypadku dalszego stwierdzenia niezdolności do pracy orzeka się niezdolność do pracy na okres do dnia osiągnięcia tego wieku.”;

2) w art. 21 w ust. 2 w pkt 1 i 2 skreśla się wyrazy „na podstawie przepisów wymienionych w art. 195”;

3) w art. 23 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przepis ust. 1 nie ma zastosowania przy ustalaniu wysokości emerytur:

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252, Nr 121, poz. 1264, Nr 144, poz. 1530, Nr 191, poz. 1954 i Nr 236, poz. 636.

- 1) osób, o których mowa w art. 24a i 27a, jeżeli emeryturę przyznano z urzędu osobie nie mającej okresu składkowego i nieskładkowego, wynoszącego co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn,
- 2) osób, o których mowa w art. 28.
Przy ustalaniu okresu składkowego i nieskładkowego przepis art. 5 ust. 2 stosuje się odpowiednio.”;
- 4) po art. 24 dodaje się art. 24a w brzmieniu:
„Art. 24a. 1. Emeryturę, o której mowa w art. 24, przyznaje się z urzędu zamiast renty z tytułu niezdolności do pracy osobie, która osiągnęła wiek uprawniający do tej emerytury, oraz podlegała ubezpieczeniu społecznemu albo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.
2. Emeryturę przyznaje się od dnia osiągnięcia przez rencistę wieku uprawniającego do emerytury, a w przypadku gdy wypłata renty z tytułu niezdolności do pracy była wstrzymana - od dnia, od którego podjęto jej wypłatę.
3. Emeryturę oblicza się zgodnie z art. 26, z uwzględnieniem ust. 4 i 5.
4. Na wniosek osoby, której emeryturę przyznano z urzędu w latach 2009-2013, emeryturę oblicza się ponownie zgodnie z art. 183.
5. Na wniosek osoby, która spełniła warunki do emerytury określone w art. 46 i 50, jednakże nie wystąpiła z wnioskiem o jej przyznanie, ponownie oblicza się wysokość emerytury zgodnie z art. 53 i 56.
6. Emerytura obliczona na zasadach określonych w ust. 2-5 nie może być niższa od pobieranej dotychczas renty z tytułu niezdolności do pracy.”;
- 5) w art. 27 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 27a.”;
- 6) po art. 27 dodaje się art. 27a w brzmieniu:
„Art. 27a. Emeryturę przyznaje się z urzędu zamiast pobieranej renty z tytułu niezdolności do pracy osobie, która osiągnęła wiek 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn, oraz podlegała ubezpieczeniu społecznemu albo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym. Przepis art. 24a ust. 2 stosuje się odpowiednio.”;
- 7) w art. 32 w ust. 1a uchyla się pkt 2;
- 8) po art. 54 dodaje się art. 54a w brzmieniu:
„Art. 54a. 1. Emeryturę, o której mowa w art. 27a, oblicza się zgodnie z art. 53 i 56.
2. Emerytura, o której mowa w art. 27a, nie może być niższa od pobieranej dotychczas renty z tytułu niezdolności do pracy.”;
- 9) w art. 83 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Przepisy art. 24a i 27a stosuje się odpowiednio do rent z tytułu niezdolności do pracy przyznanych w trybie określonym w ust. 1.”;

10) w art. 85 w ust. 2 wyrazy „art. 54 i 87” zastępuje się wyrazami „art. 24a ust. 6, art. 54, 54a ust. 2 oraz art. 87”;

11) po art. 101 dodaje się art. 101a w brzmieniu:

„Art. 101a. Prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy ustaje z dniem, od którego została przyznana emerytura zgodnie z art. 24a lub 27a.”;

12) w art. 108 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Jeżeli po dniu, od którego przyznano emeryturę określoną w art. 24 lub 24a, emeryt podlegał ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, wysokość świadczenia ulega ponownemu ustaleniu w sposób określony w ust. 2.

2. Emerytury obliczone według zasad określonych w art. 26 powiększa się o kwotę wynikającą z podzielenia składek zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego po dniu ustalenia prawa do emerytury, o której mowa w art. 24 i 24a, i zwaloryzowanych zgodnie z art. 25 przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone dla wieku danego ubezpieczonego w dniu złożenia wniosku o przeliczenie wysokości emerytury, z uwzględnieniem ust. 4 i 5.”;

13) w art. 109 po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do emerytury obliczonej zgodnie z art. 24a ust. 5 i art. 54a.”;

14) w art. 183 ust. 1-5 otrzymują brzmienie:

„1. Emerytura przyznana na wniosek osoby ubezpieczonej urodzonej po dniu 31 grudnia 1948 r., z wyjątkiem ubezpieczonych, którzy pobrali emeryturę na podstawie przepisów art. 46 lub 50, o ile osoba ta nie była członkiem otwartego funduszu emerytalnego, która osiągnęła wiek uprawniający do emerytury w roku kalendarzowym 2009, wynosi:

1) 80% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 oraz

2) 20% emerytury obliczonej na podstawie art. 26.

2. Emerytura przyznana na wniosek osoby ubezpieczonej, o której mowa w ust. 1, która osiągnęła wiek uprawniający do emerytury w roku kalendarzowym 2010, wynosi:

1) 70% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 oraz

2) 30% emerytury obliczonej na podstawie art. 26.

3. Emerytura przyznana na wniosek osoby ubezpieczonej, o której mowa w ust. 1, która osiągnęła wiek uprawniający do emerytury w roku kalendarzowym 2011, wynosi:

1) 55% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 oraz

2) 45% emerytury obliczonej na podstawie art. 26.

4. Emerytura przyznana na wniosek osoby ubezpieczonej, o której mowa w ust. 1, która osiągnęła wiek uprawniający do emerytury w roku kalendarzowym 2012, wynosi:

- 1) 35% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 oraz
  - 2) 65% emerytury obliczonej na podstawie art. 26.
5. Emerytura przyznana na wniosek osoby ubezpieczonej, o której mowa w ust. 1, która osiągnęła wiek uprawniający do emerytury w roku kalendarzowym 2013, wynosi:
- 1) 20% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 oraz
  - 2) 80% emerytury obliczonej na podstawie art. 26.”.

Art. 2.

W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 9:
  - a) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Osoba, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4 - prowadząca jednocześnie pozarolniczą działalność, o której mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1 - podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu tej działalności, jeżeli z tytułu wykonywania umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, oraz współpracy przy wykonywaniu tych umów podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe jest niższa od najniższej podstawy wymiaru składek dla osób prowadzących pozarolniczą działalność określonej w art. 18.”,
  - b) po ust. 4b dodaje się ust. 4c w brzmieniu:

„4c. Osoby prowadzące pozarolniczą działalność, o której mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1, mające ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym do czasu ustalenia prawa do emerytury.”,
  - c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Osoby, o których mowa w art. 6, niewymienione w ust. 4 i 4c, mające ustalone prawo do emerytury lub renty, podlegają dobrowolnie ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowym.”;
- 2) w art. 47:
  - a) ust. 2a i 2b otrzymują brzmienie:

---

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 162, poz. 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 26, poz. 228, Nr 60, poz. 636, Nr 72, poz. 802, Nr 78, poz. 875 i Nr 110, poz. 1256, z 2000 r. Nr 9, poz. 118, Nr 95, poz. 1041, Nr 104, poz. 1104 i Nr 119, poz. 1249, z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 27, poz. 298, Nr 39, poz. 459, Nr 72, poz. 748, Nr 100, poz. 1080, Nr 110, poz. 1189, Nr 111, poz. 1194, Nr 130, poz. 1452 i Nr 154, poz. 1792, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 41, poz. 365, Nr 74, poz. 676, Nr 155, poz. 1287, Nr 169, poz. 1387, Nr 199, poz. 1673, Nr 200, poz. 1679 i Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 56, poz. 498, Nr 65, poz. 595, Nr 135, poz. 1268, Nr 149, poz. 1450, Nr 166, poz. 1609, Nr 170, poz. 1651, Nr 190, poz. 1864, Nr 210, poz. 2037, Nr 223, poz. 2217 i Nr 228, poz. 2255 oraz z 2004 r. Nr 19, poz. 177, Nr 64, poz. 593, Nr 99, poz. 1001, Nr 121, poz. 1264, Nr 146, poz. 1546, Nr 173, poz. 1808, Nr 187, poz. 1925 i Nr 210, poz. 2135.

„2a. Osoby prowadzące pozarolniczą działalność, opłacające składki wyłącznie za siebie lub osoby z nimi współpracujące, są zwolnione z obowiązku składania deklaracji rozliczeniowej lub imiennych raportów miesięcznych za kolejny miesiąc, jeżeli w ostatnio złożonej deklaracji rozliczeniowej lub imiennym raporcie miesięcznym zadeklarowały do podstawy wymiaru składek:

- 1) na ubezpieczenia społeczne - kwotę w wysokości najniższej podstawy wymiaru, określonej w art. 18 dla osób prowadzących pozarolniczą działalność, obowiązującej je i osoby z nimi współpracujące,
- 2) na ubezpieczenie zdrowotne - kwotę w wysokości najniższej podstawy wymiaru, określonej w art. 81 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 210, poz. 2135), obowiązującej ich i osoby z nimi współpracujące, i nie nastąpiła żadna zmiana w stosunku do miesiąca poprzedniego, z zastrzeżeniem ust. 2c.

2b. Osoby prowadzące pozarolniczą działalność, opłacające wyłącznie składki na ubezpieczenie zdrowotne za siebie lub osoby z nimi współpracujące, są zwolnione z obowiązku składania deklaracji rozliczeniowej lub imiennych raportów miesięcznych za kolejny miesiąc, jeżeli w ostatnio złożonej deklaracji rozliczeniowej lub imiennym raporcie miesięcznym zadeklarowały do podstawy wymiaru składek kwotę w wysokości najniższej podstawy wymiaru, określonej w art. 81 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, obowiązującej ich i osoby z nimi współpracujące, i nie nastąpiła żadna zmiana w stosunku do miesiąca poprzedniego, z zastrzeżeniem ust. 2c.”,

b) po ust. 2b dodaje się ust. 2c w brzmieniu:

„2c. Osoby, o których mowa w ust. 2a i 2b, są zwolnione z obowiązku składania deklaracji rozliczeniowej lub imiennych raportów miesięcznych za kolejny miesiąc także wówczas, gdy zmiana w stosunku do miesiąca poprzedniego jest spowodowana wyłącznie zmianą minimalnego wynagrodzenia lub przeciętnego wynagrodzenia.”;

3) w art. 55 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) rentowy, z którego są finansowane:

- a) wypłaty rent z tytułu niezdolności do pracy, rent szkoleniowych, rent rodzinnych, dodatków do rent rodzinnych dla sierot zupełnych, dodatków pielęgnacyjnych,
- b) wypłaty emerytur przyznanych z urzędu zamiast renty z tytułu niezdolności do pracy osobom, które nie mają okresu składkowego i nieskładkowego wynoszącego co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn,
- c) wypłaty zasiłków pogrzebowych,
- d) świadczenia zlecone Zakładowi do wypłaty podlegające finansowaniu z budżetu państwa, a także

e) wydatki na prewencję rentową”;

4) w art. 68 w ust. 1 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) opiniowanie projektów aktów prawnych z zakresu zabezpieczenia społecznego”.

Art. 3.

Przepisy art. 47 ust. 2a-2c ustawy wymienionej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się poczynając od deklaracji rozliczeniowych lub imiennych raportów miesięcznych składanych za dziewiąty miesiąc następujący po miesiącu ogłoszenia niniejszej ustawy.

Art. 4.

Ustawa wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 3, 4, 6 i 8-13 oraz art. 2 pkt 3, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2006 r.,
- 2) art. 2 pkt 1 lit. b i c oraz pkt 2, które wchodzi w życie pierwszego dnia dziewiątego miesiąca następującego po miesiącu ogłoszenia.

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
Jarosław Pietras

Sekr.Min.JP- *1762*/05/DP/sw

Warszawa, dnia *15 10 6 1* 2005 r.

Pani
Anna Bańkowska
Przewodnicząca
Komisji Polityki Społecznej i Rodziny
Sejm Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu sprawozdania Komisji Polityki Społecznej i Rodziny o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (druk nr 3772), wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Ministra Jarosława Pietrasa, działającego z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

Szanowna Pani Przewodniczący

W związku z przedstawionym projektem sprawozdania (druk nr 4139) (pismo nr PSR-0150-255(2)-2005) uprzejmie informuję, że nie zgłaszam uwag.

W odniesieniu do przedstawionych wniosków mniejszości oraz projektu ustawy, którego dotyczy projekt sprawozdania, pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Tomasz Nowakowski
Z up. Sekretarza Komitetu
Integracji Europejskiej
OD SEKRETARZA STANU

Tomasz Nowakowski

Do uprzejmej wiadomości:

Pani Izabela Jaruga-Nowacka
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Polityki Społecznej